

Festivalul de creație și interpretare teatrală

Nu pentru prima dată (și, sper, nici pentru ultima), am avut ocazia să simt, din fotoliul unui membru al juriului, pulsul artei noastre teatrale de amatori. La Slănic-Moldova, pentru a unsprezecea oară, s-au întâlnit artiști din toată țara, într-un scop, bănuiesc, multiplu dorind să arate ce știu, ce pot; urmărind o confirmare a talentului lor (ori a progresului în meșteșug); realizând un util schimb de experiență, un dialog, instituționalizat (colocviul final) sau nu (întîlnirile de după reprezentații). Am urmărit douăzeci și două de spectacole, diferite ca gen și ca valoare. Am admirat pasiunea pentru artă a celor care au străbătut atîția kilometri de la Cluj-Napoca, Timișoara, Hunedoara, din Maramureș, de la București, pentru a sta pe scenă cîteva minute.

Privind această impresionantă defilare artistică, am realizat că, în cele patru decenii, de după Revoluție, mișcarea teatrală de amatori a dobîndit nu doar **personalitate**, nu doar **diversitate stilistică**, nu doar o clară **orientare ideologică**, ci și **temeritate artistică**. O sî dau în continuare cîteva exemple din rîndul celor pe care juriul (condus de dramaturgul Theodor Mănescu), precum și publicul, prezent seară de seară la reprezentații, le-au remarcat, premiindu-le (cu trofee, diplome, și... aplauze).

Deschis în exclusivitate dramaturgilor **neconsacrați**, concursul a afirmat cîteva semnături interesante. Prima este a regretatului Dumitru Stanciu; piesa lui, **Întimplare verosimilă**, a plăcut nu doar pentru că este, într-adevăr, verosimilă, ci și datorită subiectului interesant, abordat într-un stil vioi, îndrăzneț, convingător. Cu o „deschidere“ de maestru se recomandă și comedia dramatică semnată de Marin Cimponeriu **Subsemnațul, de-clar următoarele...**; autorul a găsit un excelent pretext **comic**, pentru a debata trăsături deloc amuzante — lașitatea, comoditatea, oportunistul; cînd va ști să și încheie bine piesele, autorul „local“ Cimponeriu va deveni, poate, național. Au mai fost prezenți în festival alți doi condeieri de cert talent — Aristide Butunoiu și Ion Șeitan —, dar lipsa de originalitate a lucrărilor

lor nu le-a îngăduit să se situeze în fruntea palmaresului cu toții ne tragem din mantaua lui Gogol, dar nu mai e atît de simplu, azi, să scrii o piesă despre un fals **Inspector general!**...

Parcă pentru a demonstra încă o dată dependența valorii teatrale de cea dramaturgică, montările premiate au avut la bază (cu o singură excepție) textele laureate. Clubul C.F.R. Timișoara, Casa de cultură din Dej, Teatrul muncitoresc „Marcel Anghelescu“ din București, Casa de cultură a sindicatelor din Cîsnădie sau teatrul-gazdă au prezentat spectacole omogene, cu întreaga trupă pusă în valoare, fără stîngăcii și diletantisme; este, desigur, și meritul animatorilor acestor echipe, oameni de teatru profesioniști dăruiți teatrului de amatori (Victor Moldovan, Ben Dumitrescu, Victor Odillo Cimbru sau I. G. Russu). Evident, s-ar mai putea reproșa cîte ceva **chiar** și acestor montări (o figurație stîngherită — la Timișoara; o scenografie neconvîngătoare — la Cîsnădie; lipsa ritmului — la Slănic-Moldova); dar, în ansamblu, ele au convins, au slujit textul și au sprijinit afirmarea talentului actorilor, captivînd publicul, implicîndu-l.

Secțiunea de teatru folcloric a tradiționalei manifestări moldovene a fost cel puțin la fel de interesantă. Am asistat la o reprezentație „de zile mari“ **Botliiune de pe Iza**, în care întregul grup feminin maramureșean a cîntat și s-a mișcat cu o uluitoare precizie, într-o excepțională dinamică scenică, cu un tonus vital molipsitor. Am împărtășit, de asemenea, emoția autentică a formației de teatru nescris din Săliște, într-o piosă **Sezătoare la 1877**. Am aplaudat **Jienii din Agăș**, **Ursitoarele** din Vălișoara, **Legatul miresei la Scorțeni**, sau **Nunta de pe Trotuș** (Brusturoasa), minunîndu-ne și de data aceasta în fața nesecatului izvor al folclorului românesc, cuceriri de naivitatea realmente artistică a formațiilor, de ingenuitatea netrucată a membrilor acestora. Dacă realizatorii spectacolelor cuprinse în această secțiune (ă propos, de ce nu sînt făcute publice numele lor?) ar fi mai atenți la disciplinarea în spațiul scenic a unora dintre interpreți, impresia finală ar fi scutită de reproșuri.

Odată pronunțat acest cuvânt, îmi fac datoria de a semna și nedumerirea stîrnită de evoluția (involuția) unora dintre participanți. Spre exemplu, un umorist bătăuan de talent — Doru Ocavian Dumitru — a pierdut în competiție din cauza absenței flagrante a simțului măsurii (**Dacă-l umor, umor să fie**!). Unui inteligent om de litere, Horia Hulban, i s-a reproșat predilecția pentru aforisme, tonul filosofard al piesei (**Duel pe viață**). O reprezentare ce se voia gravă (**Pămîntul în dilemă** — Dorohoi) eșua în ilar din cauza costumației neinspirate (Don Quijote apărea în pijama, iar Sancho Panza, într-o livrea satinată). În fine, un spectacol „experimental” ploieștean (**Echinox**) a obosit publicul prin aglomerarea de semne, prin inadecvarea limbajului scenic, prin promisiunea unei mize de idei, neonorată în final.

Despre plusurile și minusurile festivalului, despre satisfacțiile și dificultățile întîlnite pe parcursul muncii ama-

torilor, despre posibilitățile de perfecționare a calității reprezentațiilor au conversat, într-un colocviu final izbit, competent, sincer, Petru Enăsoaie, președintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă, dramaturgii Theodor Mănescu și George Genoiu, criticul teatral Carmen Mihalache Popa, autorul reportajului de față, precum și reprezentanți ai trupelor participante — Florin Dochia, Cornelia Micu, Horia Hulban, Ben Dumitrescu, Marin Cimponețiu ș.a.

Închinat, anul acesta, evenimentelor politice care mobilizează întreaga țară — sărbătorirea a patruzeci de ani de la Eliberare și al XIII-lea Congres al Partidului — Festivalul de creație și interpretare teatrală de la Slănic-Moldova și-a dovedit din nou utilitatea, înscriindu-se ca un element de referință în viața mișcării teatrale de amatori.

Bogdan ULMU

telex-„teatrul” • telex-„teatrul” •

Președintele dramaturg Paul Everac a împlinit șaiszeci de ani. Colectivul redacției „Teatrul” îi urează „La mulți ani!” • Teatrul „C. I. Nottara”, la conducerea căruia se află, de pușină vreme, distinsul scriitor Ion Brad, pregătește două spectacole pe care le așteptăm cu interes: o adaptare pentru scenă a romanelor lui Dinu Săraru *Clipa și Dragostea* și revoluția, adaptare pe care o semnează Virgil Stoescu, și Cum vă place de Shakespeare. Regia ambelor spectacole aparține lui Dan Micu, iar scenografia lui Dragoș Georgescu. • Era în firea lucrurilor ca poetul Ion Brad să inițieze, în sala teatrului pe care-l conduce, un „Teatru de poezie”. Primele două spectacole, pe care le așteptăm cu emoție, vor fi închinare poezilor Nichita Stănescu și V. Voiculescu. • Salutăm călduros apariția almanahului estival „Spectacol”, editat de revista „Tribuna” (redactor-repoșabil: Ion Cocora), almanah cu care

publicația clujeană își sărbătorește și 100 de ani de apariție. • În numărul trecut al revistei, cronică spectacolului Baba Hîrca de Matei Millo de la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț a apărut cu titlul Baba Hîrca de... Vasile Alecsandri. Eroarea apariției redacției. Cei răspunzători au fost obligați să scrie de 100 de ori: Baba Hîrca este de Matei Millo. • Regizoarea Sorana Coroamă a pus în scenă, la opera din Weimar (R.D.G.) Oedip de George Enescu. • O piesă mai puțin cunoscută de B. St. Delavrancea, A doua conștiință, a văzut lumina rampei la Teatrul Național din Cluj-Napoca, în regia lui Aureliu Manea și scenografia lui T. Th. Ciupe. • Editura „Dacia” a trimis în librării volumul „Dramaturgia lui Lucian Blaga” de Dan C. Mihăilescu, volum care cuprinde trei secțiuni: 1. Dominantele conflictuale. 2. Dominantele psihologice. 3. Dominantele scenice. • Teatrul de păpuși „Vasilache” din

Botoșani a participat, alături de alte teatre din opt țări ale lumii, la Festivalul jugoslav al copilului de la Sibenik. Spectacolul cu piesa Aventurile unei mici vrăjitoare de Liviu Steciuc s-a bucurat de un deosebit succes. • La Studioul Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iași a avut loc un spectacol-lectură cu piesa Mandat de neuitare de dramaturgul ieșean Cicerone Sbanțu. • Teatrul de dramă și comedie din Constanța a prezentat premiara piesei Joc de pisici de Örkény Istvan, în regia lui Laszlo Gali, directorul teatrului din Debrecen — R.P.U. și scenografia lui Ion Tișoiu. • Teatrul German de Stat din Timișoara ne informează că deschide stagiunea cu un musical după Chirița în provincie de V. Alecsandri, în regia lui Bogdan Ulmu și scenografia Olimpiei Damian-Ulmu. Al doilea spectacol al stagiunii va fi cu piesa Satiră și ironie de C. Grabe, în regia lui A. De Montléart (R.F.G.) și scenografia lui Traian Zamfirescu. •